

Herman 2025

TOIMINTAKERTOMUS

NELJÄS TOIMINTAVUOSI VUONNA 2025

ASKAISTEN KULTTUURIYHDISTYS HERMAN RY

Askaisten kulttuuriyhdistys Herman ry:n tarkoituksena on edistää kylän vetovoimaa matkailukohteena sekä ylläpitää ja tuoda esille alueen kulttuuria ja paikallishistoriaa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys järjestää kulttuuritapahtumia sekä kerää ja tuo esille paikallishistoriaa esimerkiksi näyttelyiden, julkaisujen tai esitelmien muodossa.

*Uuden toimintavuoden 2025 ensimmäinen ideointikokous 8.1. Kaisa ja Jussi Örnin luona.
Vasemmalta Jussi Örn, Tea Sainio, Rami Koivisto, Kaisa Örn ja Helena Kajander.
Kuvan otti Elina Immala-Suomi.*

Uusi vuosi, uudet aiheet

Tähän toimintakertomukseen on koottu Hermanin neljäs toimintavuosi eli kalenterivuosi 2025. Vuoden teemanä oli *Eläimet hyötynä ja seurana*.

Askaisten teatterikerho

Vuoden 2024 syksyllä suunniteltu teatterikerho toteutui keväällä 2025. Hermanin järjestämä teatterikerho alakouluikäisille alkoi 15.2. Askaisten koulun liikuntasalissa. Mukaan mahtui 12 ensimmäistä ilmoittautunutta, ja kerhokertoja oli kevään aikana kymmenen. Kerhon vetäjänä toimi teatteri-ilmaisun ohjaaja (AMK) Aliisa Kallio.

Teatterikerhoa pidettiin kevään aikana kymmenen kertaa. Kerhon vetäjänä toimi Aliisa Kallio.

Kulttuuriyhdistys Herman oli mukana Askaisten koululla järjestetyssä Talviriehassa 15.2. Eläinsanontoja-visalla, jossa lapset saivat pohtia muun muassa millainen sää on koiranilma tai mitä tarkoittaa sanonta olla jäniksen selässä tai mitä onkaan ostamassa, jos ostaa sian säkissä. Samalla Herman esitteli toimintaansa, kuvassa vasemmalta Armi Vihervaara ja Kaisa Örn.

Pääsiäiskahvila

Pääsiäisen lankalauantaina 19.4. Herman piti Marskin torin kahvilaa. Askaisten Prännäri Oy lahjoitti kahvin ja hermanilaiset olivat leiponeet itse kahvilatuotteet. Kioskissa oli esillä myös vanhojen pääsiäiskorttien näyttely.

Askaisten kulttuuriyhdistys Herman ry

8 min • 📍

Lauantaina 19.4. Marskin torin kahviossa teitä palvelee Askaisten kulttuuriyhdistys Herman. Poikkea kahville ja ihastele samalla vanhan ajan pääsiäiskortteja pienessä näyttelyssä.

Nähdään torilla lankalauantaina klo 9-12! 🐣

Mainos pääsiäislauantain torikahvilasta.

Yhdessä elettyä -ilta

Herman järjesti 23.3. teemavuoden pienen kevätilaisuuden *Yhdessä elettyä – eläimiä valokuvissa* Pakanpirtillä. Vieraana illassa oli Turun yliopiston professori Taina Syrjämaa alusti iltaa aiheenaan *Valokuvattua elämää. Kissoja 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa.*

Mukanaan sai tuoda omia vanhoja eläinvalokuviaan ja kertoa kuvien taustaa ja tarinoita. Näistä valokuvista valikoitui käyttöön paikallisia vanhoja eläinvalokuvia Herman-päivien ohjelman kuvitukseksi.

Herman piti tilaisuudessa pientä pop up -kahvilaa. Kotoisassa tapahtumassa oli yhteensä parikymmentä henkeä, ja monella oli mukanaan mielenkiintoisia valokuvia sekä tarinoita niistä.

Osa vanhojen pääsiäiskorttien näyttelyä.

**KESKIVIKKONA 23.4. KLO 18
PAKANPIRTILLÄ**

Yhdessä elettyä
ELÄIMIÄ VALOKUVISSA

Tervetuloa mukaan Hermanin vanhojen eläinvalokuvien illaan. Vieraanamme on Turun yliopiston Euroopan ja maailman historian professori Taina Syrjämaa aiheenaan: *Valokuvattua elämää.*

Kissoja 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa.

Löytyykö sinulta vanhoja valokuvia, joissa on lemmikkejä tai muita kotieläimiä? Ota mielellään kuvia mukaasi, ja jaetaan illassa eläinmuistojen yhdessä.

Vapaa pääsy. Hermanilla pieni pop-up kahvila.
Pakanpirtti, Pakankuja 1, Askainen

ASKAISTEN KULTTUURIYHDISTYS HERMAN RY

Yhdessä elettyä – eläinmuistoillan mainos, illan esiintyjä Taina Syrjämaa sekä yleisöä valokuvamuistojen kera.

Louhisaari Willnäs

Oma pala Louhisaarta – itselle, lahjaksi, yritykselle!
Askaisten kulttuuriyhdistys Herman ry järjestää tukikampanjan Louhisaaren kartanolinnan museon toiminnan turvaamiseksi. Louhisaari on tunnettu erityisesti historiaan Fleming- ja Mannerheim-sukujen kotina. Päätaavoitteenamme on ennen kaikkea museon kävijämäärän ja lipputulosten kasvattaminen. Kampanja mahdollistaa myös kartanolinnan puutarhan laajennuksen sekä uusien tapahtumien ja tempausten järjestämisen Louhisaarassa. Saat oman palasi Louhisaarta vuodeksi sekä yhden lipun museoon 20 euron hintaan. Tutustu myös muihin tukipaketteihin www.hermanry.fi tai ota yhteyttä louhisaari@hermanry.fi, puh. 050 5912 912.

Kampanjaan voit osallistua joukkorahoituksella mesenaatti.me-palvelun kautta tai tilisiirrolla.
Lisätiedot ja ohjeet: hermanry.fi/louhisaari

LOUHISAAREN TUKIPAKETIT HERMAN, WENDLA, WILHELMINA JA GUSTAF.
YRITYKSILLE TUKIPAKETIT FLEMING JA MANNERHEIM.
Kuvallähete: Suomen kansallismuseo ja museovirasto / Finna

Joukkorahoituskampanjan mainos keväällä 2025. Tukipakettien tasoissa on käytössä Louhisaarassa asuneiden henkilöiden nimiä, vasemmalta Herman Fleming, Wendla Sofia Mannerheim, Wilhelmina (Mimmi) Mannerheim ja Carl Gustaf Mannerheim.

Mietoisten Säästöpankkisäätiön tuella ostettu Hermanin markkinateltta oli ensi kerran käytössä vuosikokouksessa, joka pidettiin Marskin torilla 26.4. Kuvassa Rami Koivisto, Helena Kajander ja Jussi Örn.

Louhisaari – Nyt ja aina -joukkorahoituskampanja

Hermanin hallituksen kokouksissa 5.2., 5.3. ja 9.4. oli paikalla Maskun elinkeinopäällikkö Lauri Hyttinen kertomassa Louhisaari – Nyt ja aina -joukkorahoituskampanjasta Louhisaaren kartanolinnan hyväksi. Hallituksen kokouksessa kulttuuriyhdistys Herman päätti antaa nimensä hankkeen käyttöön. Vastuu hankkeesta on elinkeinopäällikkö Lauri Hyttisellä.

Ensimmäinen tiedote joukkorahoituskampanjasta julkaistiin 26.4., ja asiasta uutisoi muun muassa Yle ja Turun Sanomat. Alun innostus oli suurta hanketta, Louhisaarta ja Hermanin kohtaan. Esimerkiksi Hermanin facebookin kävijämäärä kasvoi tiedotteen julkistamisen jälkeen muutamassa päivässä 4 512 prosentilla.

Louhisaaren kartanolinnan kevätmarkkinapäivänä 7.6. Askaisissa vieraili Margaretha Mannerheim, joka on lupautunut kampanjan suojelijaksi.

Kokouksia ja yhteydenpitoa

Hermanin sääntömääräinen kolmas vuosikokous pidettiin 26.4. Marskin torilla Hermanin uudella Mietoisten Säästöpankkisäätiön tuella ostetulla markkinateltalla. Hermanin kuusihenkinen hallitus (pj. Rami Koivisto, jäsenet Elina Immala-Suomi, Helena Kajander, Tea Sainio, Armi Vihervaara ja Kaisa Örn) sai jatkokauden. Rahastonhoitajana jatkaa Jussi Örn.

Herman piti kokouksen 9.5. Louhisaaren kartanolinnassa Camilla Adolfssonin ja Kaisu Reuhkalan kanssa tulevan kesän Herman-päivien yhteistyöstä.

Palaveria pidettiin myös yhteistyökumppanien Askaisten Holvin ja Lemun-Askaisten metsästysseura Jahdin kanssa. Tutustumassa käytiin uuteen Herman-päivien torstain pitopaikkaan, Askaisten seurakuntataloon.

Hermanin hallitus kokoontui vuoden aikaa virallisesti kaksitoista kertaa. Kokouksia pidettiin yksityistiloissa, torikioskilla, Askaisten Holvissa ja Pakanpirtillä.

Tapahtumien suunnittelua varten pidettiin myös monia epävirallisia tapaamisia hallituksen jäsenten kesken. Vilkas ja tiivis whatsapp-viestittely on ollut tärkeä kanava hallituksen jäsenten kesken pitkin vuotta.

Kesä-heinäkuussa tehtiin ennakkovalmisteluja kiihtyvään tahtiin kohti Herman-päiviä. Elänteemavuodessa kun oltiin, lyhyt tiivistys Herman-päivien valmistumisesta kiteytyy seuraavassa: *Ollaan oltu vähän jäniksen selässä. Ja menty kuin päätön kana. Ja on ollut oma lehmä ojassa. Esiintyjiiä on etsitty kissojen ja koirien kanssa. Mutta onneksi ollaan oltu terveitä kuin pukka. Ja vähitellen Herman-päivän ohjelmastakin tuli selvää pässinlihaa.*

Vuoden päätapahtuma

Vuoden päätapahtuma, kaksipäiväiset Herman-päivät 24.–25.7., järjestettiin nyt neljännen kerran. Vuoden teimana oli *Eläimet hyötynä ja seurana*.

Askaislaisen Sarah Dahlgrenin Herman-päiviin liittyvä valokuvanäyttely *Eläimiä ja maisemia* avattiin Askaisten Holvin juhlatilassa jo 8.7. Näyttely oli auki kuu-kauden ajan ja sai hyvin julkisuutta.

Herman-päivien ensimmäisen päivän (torstai 24.7.) otsikkona oli *Kesyä* ja Askaisten seurakuntatalolla esiintyivät historoitsija, FM Tiina Hero aiheenaan *Villieläimestä kotieläimeksi* sekä historiantutkija, FT Hilja Solala otsikolla *Wiesti-tammasta Ihana-lehmään, Suomenhevosten ja länsisuomenkarjarotujen synty 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa*. Seurakuntatalon sali oli tupaten täynnä todella helteisenä kesäpäivänä.

Aihetta täyteen saliin antoi myös Herman-päivien avauksessa ollut Maskun kunnan pöytästandaarin lahjoitus FM Tuula Ahtiselle, joka on tehnyt suurtyön

Hermanin hallituksen – toisinaan kovin vauhdikas ja hauskakin – whatsapp.

Herman-päivien ohjelman kansi vuonna 2025.

paikallishistorian hyväksi ja kirjoittanut laajan kolmi-osaisen sukututkimuksen *Veson suvusta Nousiaisissa ja Ahtisten suvusta Askaisissa* (2021).

Päivän loppuksi muinaistekniikan artesaani Raili Selinheimo piti värttinäkehräyskurssin, jossa opittiin karstaamaan villaa ja kehräämään lankaa värttinällä. Ennakkoon kiinnostus kurssia kohtaan oli vähäinen, ja sen vuoksi se pidettiin maksuttomana, ennemminkin työnäytöksenä.

Herman piti seurakuntatalossa popup-kahvilaa, jossa kävi runsaasti väkeä.

Seurakuntatalo on alunperin rakennettu Askaisten Mannerpiirin kansakouluksi vuonna 1896, ja siksi esille oli koottu myös kokoelma vanhoja kouluun liittyviä luokkakuvia ja lehtileikkeitä 1900-luvun alusta. Myös vanhoja askaislaisia eläinaiheisia valokuvia oli esillä pieninä näyttelyinä.

Toisen päivän (perjantai 25.7.) otsikkona oli *Villit* ja tapahtumapaikkana Louhisaaren kartanolinna yhteistyössä Camilla Adolfssonin kanssa. Linnan juhlasalissa pidettiin kaksi esitelmää. Historoitsija, FM Tiina Heron *Pyhästä joutsenesta pahanilmanlintuihin – tarinoita ja uskomuksia linnuista* ja Suomen metsästysmuseon intendentti, FM Perttu Materon *Sporttia ja riistanhoitoa – metsästyskulttuuria kartanoiden mailla*.

Kartanolinnan sivurakennuksessa oli avoinna koko päivän Lemun-Askaisten metsästysseura Jahdin 70-vuotisjuhlavuoden valokuvanäyttely. Metsästysseurasta ja metsästyksestä kertoivat Janne Vuorenpää ja Eetu Lehtinen. Kiinnostunutta väkeä riitti koko päiväksi.

Herman-päivien perjantain 24.7. ohjelmaa Louhisaaren kartanolinnan juhlasalissa. Esitystä vanhasta metsästyskulttuurista pitämässä Perttu Matero.

Hevosvaunuajelua Louhisaaren puistossa. Wagonette-vaunujen vanhan ajan tunnelmaan riitti kävijöitä.

Jahdin näyttely valmiina odottamassa kävijöitä linnan sivurakennuksessa.

Aliisa Kallion ja Andy Pilkkeen nukketeatteriesitys Neito ja lohikäärme Louhisaaren puistossa.

Louhisaaren puistossa oli iltapäivällä mahdollisuus lemmikkieläpikniikkiin, ja puistossa esiintyivät myös ilveilijät Aliisa Kallio ja Andy Pilke nukkteteatteriesityksellään *Neito ja lohikäärme*.

Erityisen suosittu oli riihimäkeläisen Tarja Ikävalkon hevostaajuajelu entisaikojen tyyliin. Maksullinen elämyshetki kierros Louhisaaren puiston ympäri kauniissa säässä veti kävijöitä koko päivän.

Herman-päivien torstain esitelmiin oli vapaa pääsy, samoin perjantain teatteriesitykseen. Louhisaaren kartanollinnan kahteen esitelmään vaadittiin museon pääsymaksu tai museokortti. Hevostaajuajelu oli maksullinen.

Herman-päivien ohjelmasta tehtiin ennakkoon katettava nelisivuinen esite paperisena ja pdf-versiona. Omat erilliset paperimainokset ja pdf:t tehtiin Sarah Dahlgrenin valokuvanäyttelystä, hevostaajuajelusta sekä metsäystyseura Jahdin 70-vuotisjuhlanäyttelystä.

Kaisa Häkkinen Askaisissa

Herman järjesti 9.10. Pakanpirtillä teemavuoden syys-tapahtuman nimeltä *Äimän käki ja karpästen herra*. Illassa esiintyi suomen kielen emeritaprofessori Kaisa Häkkinen. Hän kertoi muun muassa eläinten suomenkielisen nimistön iästä, alkuperästä ja muuttumisesta. Illassa luotiin myös katsaus eläinaiheisiin sanontoihin ja sananlaskuihin ja pohdittiin, mitä ne kertovat eläimistä ja ihmisistä.

Herman piti tilaisuudessa pientä pop up -kahvilaa. Mielenkiintoinen esiintyjä keräsi hyvin väkeä Pakanpirtille.

Torstai 9.10.
klo 18
Pakanpirtti
Askainen

Äimän käki ja karpästen herra

Maan ja taivaan eläimet suomen kielen kuvastimessa

Askaisten kulttuuriyhdistys Hermanin eläintemainen vuosi jatkuu. Suomen kielen emeritaprofessori Kaisa Häkkinen vierailee torstaina 9.10. klo 18 Pakanpirtillä Askaisissa. Hän kertoo esityksessään eläinten suomenkielisen nimistön iästä, alkuperästä, muuttumisesta ja muutosten syistä, sekä miten eläimiin viittaavaa sanastoa on käytetty muun sanaston rakennusaineiksina. Lopuksi luodaan katsaus eläinaiheisiin sanontoihin ja sananlaskuihin ja pohditaan, mitä ne kertovat eläimistä ja ihmisistä.

Vapaa pääsy.
Hermanilla pieni kahvio.
Tervetuloa!

ASKAISTEN KULTTUURIYHDISTYS HERMAN RY

Äimän käki ja karpästen herra -illan yleisöä kiinnostivat eläinaiheiset sanonnat ja sananlaskut.

Suomen kielen emeritaprofessori Kaisa Häkkinen luennoi Pakanpirtillä Askaisissa.

Eläinsanonnat kuvaavat ihmistä ja tilanteita

Sari Honkasalo

Hermanin keräämiä eläinsanontoja

Säisi kissakin kaloja, vaan ei kastaisi kynsiansä.
Ei kissa karvoistaan pääse.
Katsoo kuin lehmä uutta veräjää.
Parantaa kuin sika juoksuun.
Nätti kuin sika pieneä.
Tie on lukuks kuin sian selkä.
Lauhkeaa kuin lammas.
Selvää pääsinlihaa.
Mennä peräkanaa.
Olla ketunhantä kainalossa.
Olla jäniksen selässä.
Tehdä karhunpalvelus.
Olla äimän käkänä.
Päästää suustaan sammakolta.
Tikkana paikalla.
Näyttää närhen munat.

Nykyisin kun puhutaan syntipukista, ei ajatella tätä alkuperäistä tarinaa. Häkkinen on tutkinut ja julkaissut Florinuksen sananlaskuja.

Vuoden mittaan on oltu jäniksen selässä.

Sietä löytyy esimerkiksi "Ahven armas tuoreella, särki säisötöä parempi", mikä tarkoittaa, että tuore ahven on hyvä ja suolasärki taas parempi särjen nautintamuoto. "Nosta konna mättäälle, kylä hän kohta niskaas hyppää" -sananlasku kuvataan kiittämättömyyttä ihmistä. "Suji koira, pese koira, koira koira kumminkin on" ei ole se siitä miinhinkään muuta.

-Sananlaskuissa näkyy

usein varsin kielteen suhtautuminen koiraan. Yritin etsiä sananlaskuja, joissa koira olisi myönteisessä valossa ja näkyisi, että koira on ihmisen paras ystävä, mutta sitä puolta korostavia ei oikein ollut.

VERTAUKSISSA eläin edustaa tietyä ominaisuutta kuten aherra kuin muurahainen, iloinen kuin peipponen ja laiska kuin lapamato.

-Eiän ei välttämättä ole sellainen, mutta näissä näkyi mitä siitä ajatellaan.

Eläimellä voidaan myös viitata ihmiseen. Turvemies on gorilla, vaatimattoman näköinen ihminen hirulainen ja kaunis kanan ihana neito.

-Kananen on hauska, sillä jos nykyään sanoo naisa kanaseksi, se on herjaus. Mutta lukekaapas Kalevalaa: *shells-käiväs: trinisäsi löyrytytti*

on positiivinen. Eli nämä voivat ajan myötä muuttua. On myös verbejä, jotka on johdettu eläimä tarkoituksesta substantiivista kuten apinoida, kukkoilla, porasatella ja vasikoilla.

-Ei käytetty sen eläimänsä, vaikka se eläin oikeasti niin teekään. Vastointi esimerkiksi perustuu Raamatun kertomukseen, jossa nurella naiselta urkitaan tietoja ja hän on se vasikka. Samaan liittyy sanonta kynätä toisen vasikalla.

ELÄIMIIN liittyviä sanontoja ovat esimerkiksi aasin-silla, joka kuvaa väkivaltaa siirtymää. Se tulee opetus-tilanteesta, jossa jo antiikin aikana oppilaille on näytetty geometrista apupiiros-ta, joka muistuttaa vanhaa puusillaa.

Äimän käki puolestaan ei ole kovin vanha sanonta.

-Siitä löytyy esimerkiksi vasta 1970-luvulta lähtien. Kuitenkin on vanhempia sanontoja kuten olla äimänä ja olla käkänä. Äimä tarkoittaa suurisilmäistä neulaa eli kun ollaan äimänä, ollaan suo häämäs-tyksestä suki. Humalasta puolestaan usein verrataan monella lailla äimänteleään käkehen.

Häkkinen muistutti, että usein vanhoja sanoja muunnellaan, ja jos merkittävä henkilö sanoo, ne leviävät äkkiä käyttöön.

Herman ja Lucia

Lauantaina 13.12. klo 9–12
Askaisten torikahvilassa

Marskin tori, Vesiläntie 2, 21240 Askainen

Lucian päivän kunniaksi Lucia-duo laulaa ihania joululauluja ja Herman pitää torikahvilaa. Myynnissä muun muassa kahvia, glögiä, sahrampullaa, joulutorttuja ja suolaista. Torikioskissa on esillä pieni vanhojen kauniiden joulukorttien näyttely. Tervetuloa jouluisiin tunnelmiin!

ASKAISTEN KULTTUURIYHDISTYS HERMAN RY

Lucian päivän torikahvilan mainos.

Saimi ja Dacia lauloivat torikahvilassa ja Marskin torilla tunnelmallisia joululauluja.

Herman ja Lucia

Joulukuussa Lucian päivänä 13.12. Herman piti Marskin torin lauantaikahvilaa. Askaisten Prännäri Oy lahjoitti kahvin, ja hermanilaiset olivat leiponeet itse kahvila-tuotteet, myynnissä oli muun muassa glögiä ja jouluisia leivonnaisia. Kioskissa oli esillä myös vanhojen joulukorttien näyttely. Ohjelmaa ja tunnelmaa kahvikioskille toivat joululauluja laulavat Saimi ja Dacia.

Yhteistyökumppanit ja varainhankinta

Hermanin yhteistyökumppaneita vuonna 2025 olivat Askaisten Holvi, Askaisten koulun vanhempainyhdistys Askiko, Askaisten kyläyhdistys, Askaisten Prännäri Oy, Lemun-Askaisten metsästysseura Jahti, Louhisaaren kartanolinna/Suomen kansallismuseo, Maskun kunta, Maskun seurakunta ja Suomen Metsästysmuseum.

Herman sai keväällä 2025 Maskun kunnalta kulttuuritöitä tekevien järjestöjen toiminta-avustuksen (800 euroa), joka osaltaan mahdollisti kesän Herman-päivien toteuttamisen.

Lisäksi Herman sai vuoden aikana kahdelta yksityishenkilöltä lahjoituksia kiitokseksi tekemästään työstä Askaisten kylän hyväksi.

Hermanin jäsenmaksu vuodelle 2025 oli 20 euroa. Toimintakauden lopussa Hermanilla oli 29 jäsentä.

Omaa varainhankintaa kuluvana vuonna olivat tapahtumien popup-kahviloiden ja torikahvilanpito, joihin kaikki kahvileivonnaiset tehtiin itse ja leivontamateriaalit maksettiin itse.

Tapahtumista tiedottaminen

Omien kotisivujen ja Facebook-sivujen lisäksi Herman tiedotti tapahtumistaan seuraavissa: Elämää Askaisissa Facebook-sivut sekä lähikuntien Facebook-sivut, Maskulainen-tiedotuslehti, printtimainokset sekä tiedotteet tapahtumista lehdille.

Herman sai näkyvyyttä tapahtumistaan Vakka-Suomen Sanomissa. Herman-päivistä kirjoitettiin myös kevään ja syksyn Askastelaine-lehteen.

Kohti vuotta 2026

Loppuvuodesta päätettiin Herman-päivien ajankohta tulevalle vuodelle. Herman-päivät järjestetään 23.–24.7. 2026, ja vuoden teemaksi valikoitui *Sanoin ja sävelin*.

Herman ry:n hallitus 2025: Rami Koivisto (pj.), Elina Immala-Suomi, Helena Kajander, Tea Sainio, Armi Vihervaara ja Kaisa Örn.
Rahastonhoitaja Jussi Örn.

Toimintakertomuksen teksti: Helena Kajander. Valokuvat: Hermanin hallitus

ASKAISTEN KULTTUURIYHDISTYS HERMAN RY